

POLITYKA IMIGRACYJNA W STARZEJĄCEJ SIĘ EUROPIE

**DR PAWEŁ WOJCIECHOWSKI
STAŁY PRZEDSTAWICIEL RP PRZY OECD W PARYŻU**

Warszawa, 28 października 2010 r.

Thérapie génique : un jeune homme guéri par une équipe française

PAGE 11

La réforme des retraites adoptée à l'Assemblée

PAGE 3

Berlusconi au « Figaro » : pour « une convergence franco-italienne en Europe »

PAGE 5

La collection

XIII

édition prestige

12e volume

en vente au prix

de 8,90 €

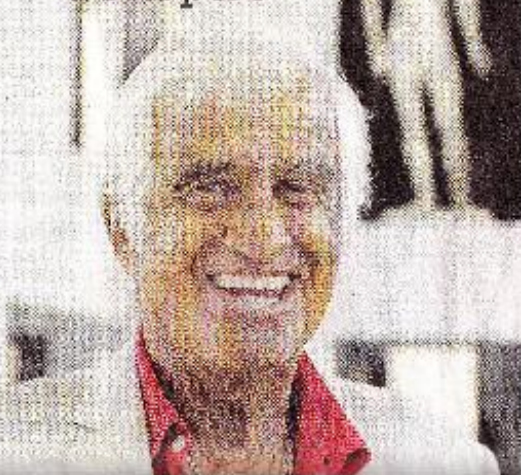
Le Figaro économique

Le nouveau contrat social de Stéphane Richard chez France Télécom

PAGE 18

Participation et intéressement

Belmondo présente le musée dédié à son père

Roms : la réplique de Sarkozy à Bruxelles

Le chef de l'État a haussé le ton, hier, après le « dérapage » de la commissaire européenne.

AU LENDEMAIN des déclarations de Viviane

Elle Bes- son, estimée qu'elle avait

MITY CZY PRAWDA?

- W związku ze „starzeniem się” Europy bez otwarcia granic dla emigrantów zarobkowych Europie grozi załamanie systemów emerytalnych i fiskalnych

czy

Imigracja zarobkowa zwiększa wydatki socjalne, koszty integracji społecznej, a tym samym pogorsza sytuację finansów publicznych?

- Imigracja zarobkowa zwiększa konkurencyjność gospodarki

czy

zaburza rynek pracy, przyczynia się do wzrostu bezrobocia?

PLAN PREZENTACJI

- I. „STARZENIE SIĘ EUROPY”
- II. SKUTKI STARZENIA SIĘ EUROPY
- III. WARIANTY POLITYK NIWELUJĄCYCH EFEKTY „STARZENIA”
- IV. JEDEN Z WARIANTÓW: MIGRACYJNA (IMIGRACYJNA) POLITYKA ZAROBKOWA
- V. CZY POLITYKA IMIGRACYJNA STANIE SIĘ WSPÓLNAJĄ POLITYKĄ UNIJNĄ?

I. „STARZENIE SIĘ EUROPY”

STARZENIE SIĘ EUROPY – TREND DEMOGRAFICZNY

Spadek Dzietności + Wzrost Oczekiwanej Długości Życia

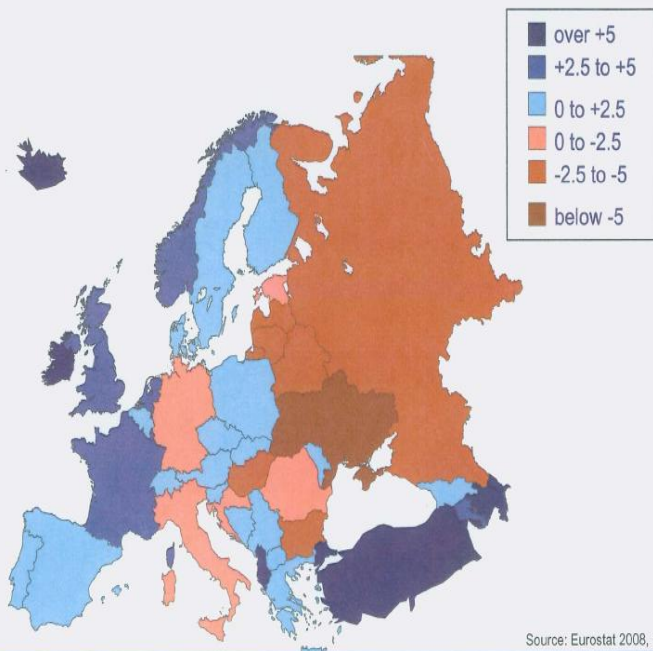

Starzenie Europy
(w tempie ok. 2-3 miesiące na rok)

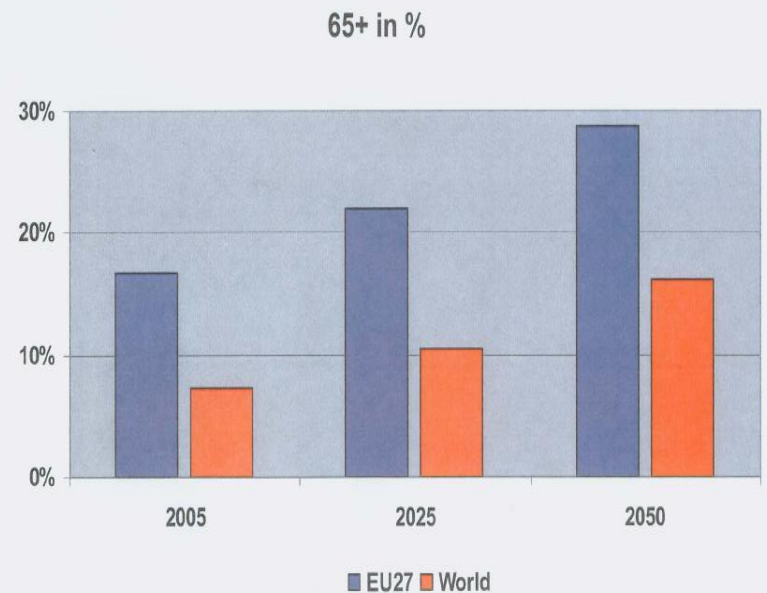
Fakt: od 1960 r. długość życia kobiet wzrosła o ok. 11 lat,
mężczyzn o ponad 10 lat

EUROPA BĘDZIE NAJSTARSZYM KONTYNETEM W 2050R.

Natural Increase/Decrease, 2008 (Births minus deaths per 1000 inhabitants)

“Old World”: Europe will be the world’s oldest continent

A faint, light blue world map is visible in the background of the slide, centered behind the text.

II. SKUTKI STARZENIA SIĘ EUROPY

SKUTKI STARZENIA SIĘ EUROPY A MIGRACJA

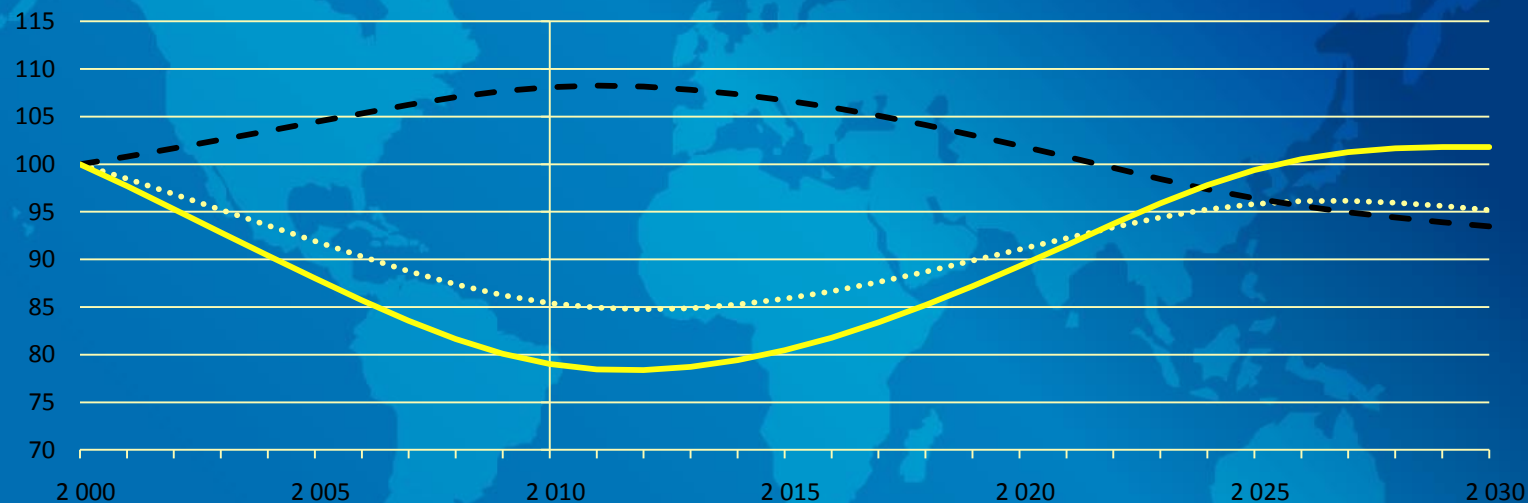
Ludność UE założenie (zero-migration) spadnie z 500 mln do 444 mln w roku 2050 (*źródło: Eurostat*)

Aby wyrównać niedobory na rynku pracy potrzeba ok. 65 mln nowych imigrantów w tym okresie

Jeśli „starzenie się” i „imigracja” zostaną równo rozłożone w UE, to w Polsce do roku 2050 liczba emigrantów wzrośnie 15-krotnie (*wyliczenia własne*)

SKUTKI STARZENIA – WPŁYW NA RYNEK PRACY/POLSKA

Evolution of the Dependency Ratio over the period 2000-2030, POLAND (2000=100)

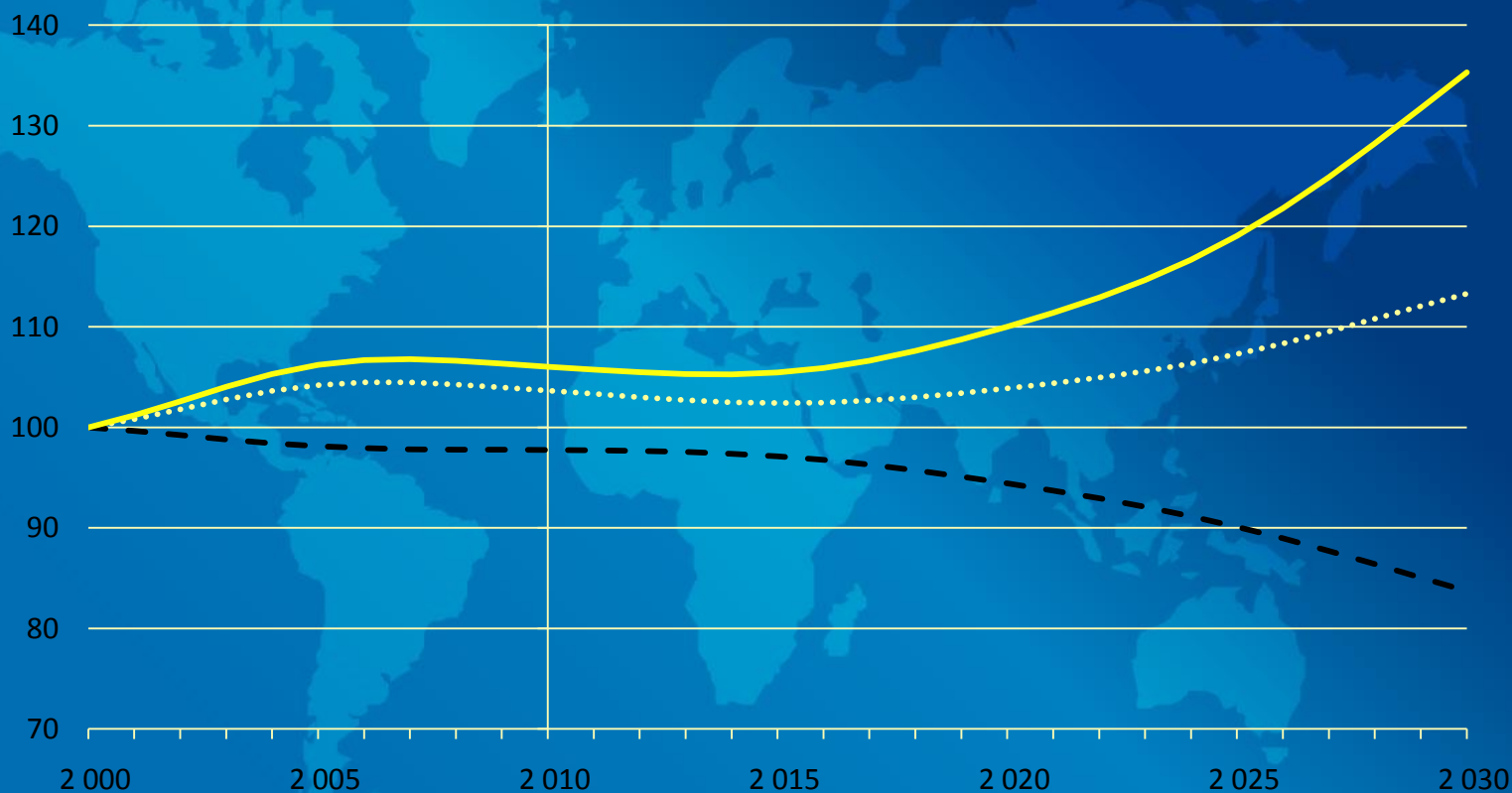
..... Population 0-19 & 65+

- - - Working-age population (20-64)

— Dependency ratio

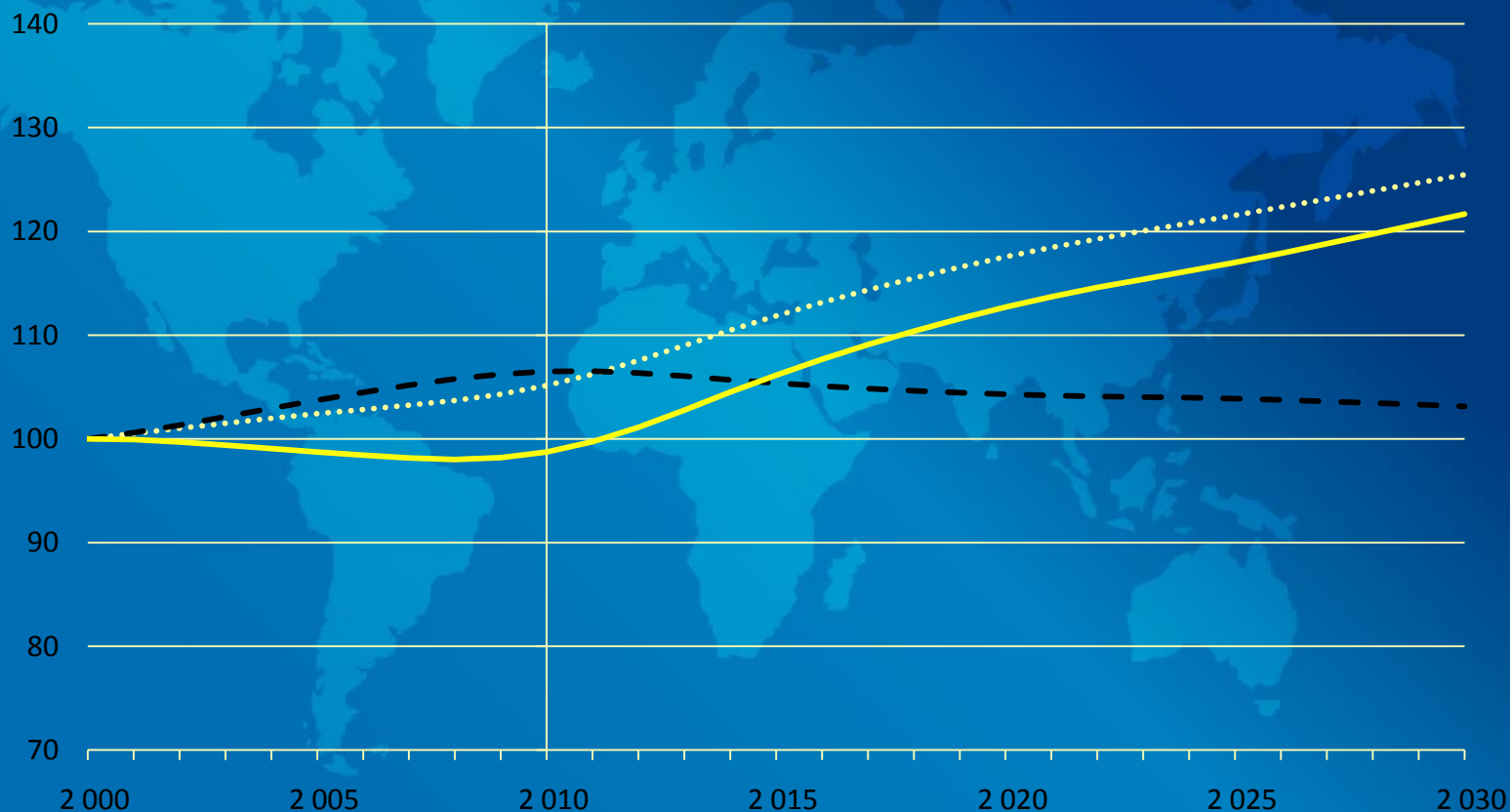
SKUTKI STARZENIA – WPŁYW NA RYNEK PRACY/NIEMCY

Evolution of Dependency Ratio over the period 2000-2030, (2000 =100) GERMANY

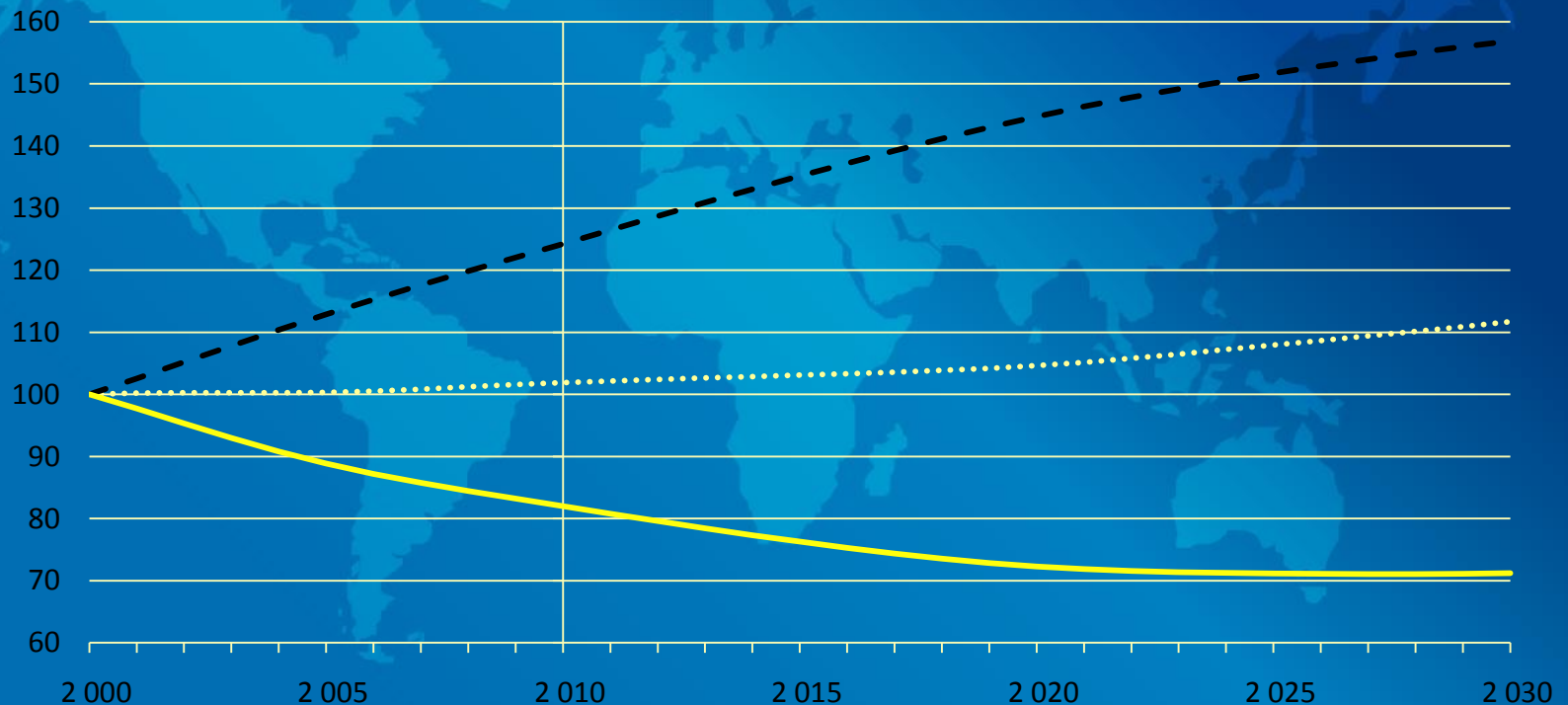
SKUTKI STARZENIA – WPŁYW NA RYNEK PRACY/FRANCJA

Evolution of Dependency Ratio over the period 2000 -2030, FRANCE (2000 =100)

SKUTKI STARZENIA – WPŁYW NA RYNEK PRACY/TURCJA

Evolution of Dependency Ratio over the period
2000-2030, TURKEY (2000 =100)

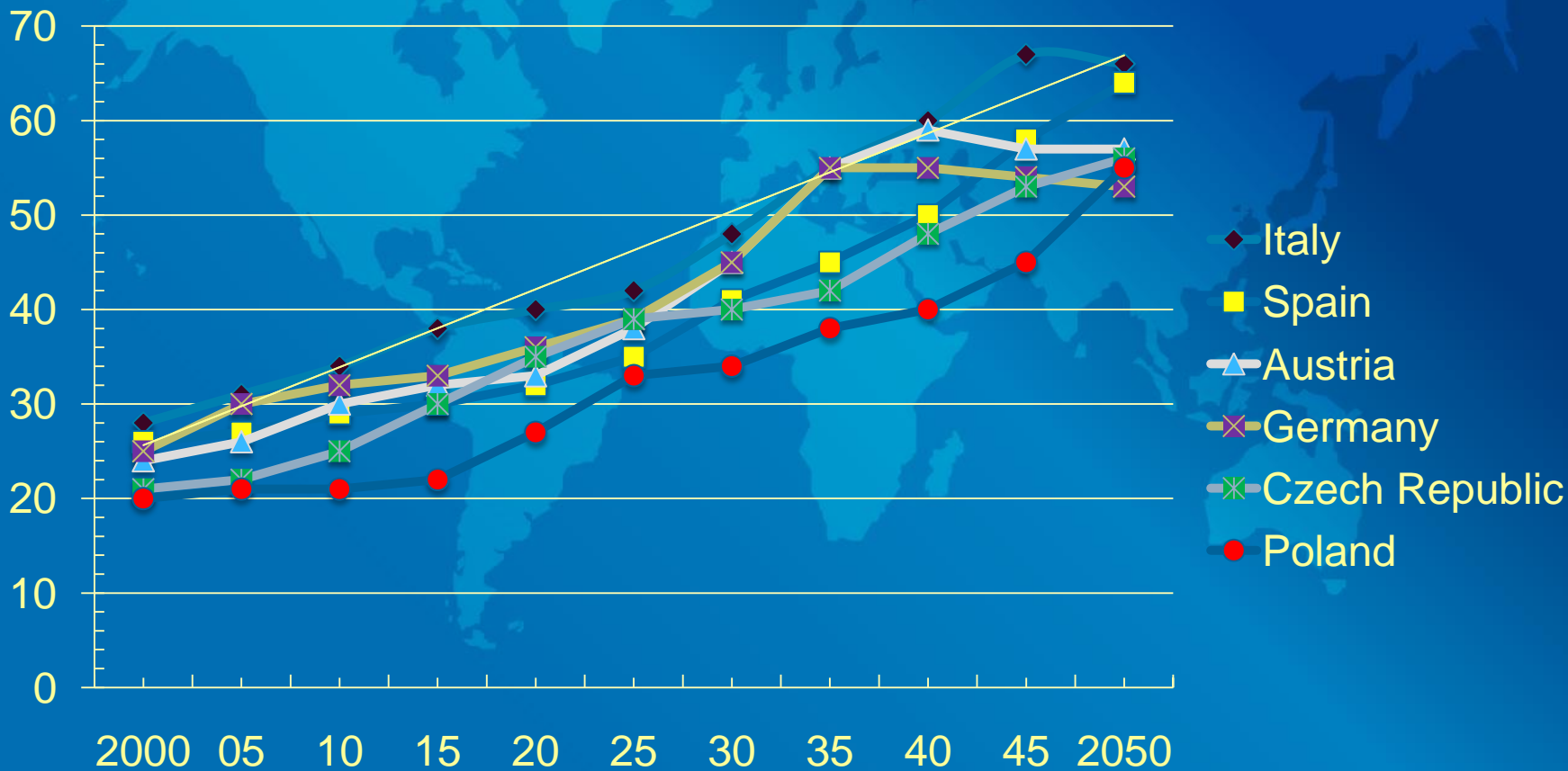

SKUTKI STARZENIA – NA PODSTAWIE TRENDÓW

Old-age Dependency Ratios [%] – najszybciej starzejące się społeczeństwa

The old-age dependency ratio is the elderly population [65+] as a percentage of the working-age population [20-64]

Faster-ageing countries

SKUTKI STARZENIA – NA PODSTAWIE TRENDÓW

Old-age Dependency Ratios [%] – najwolniej starzejące się społeczeństwa

The old-age dependency ratio is the elderly population [65+] as a percentage of the working-age population [20-64]

- Slower ageing countries -

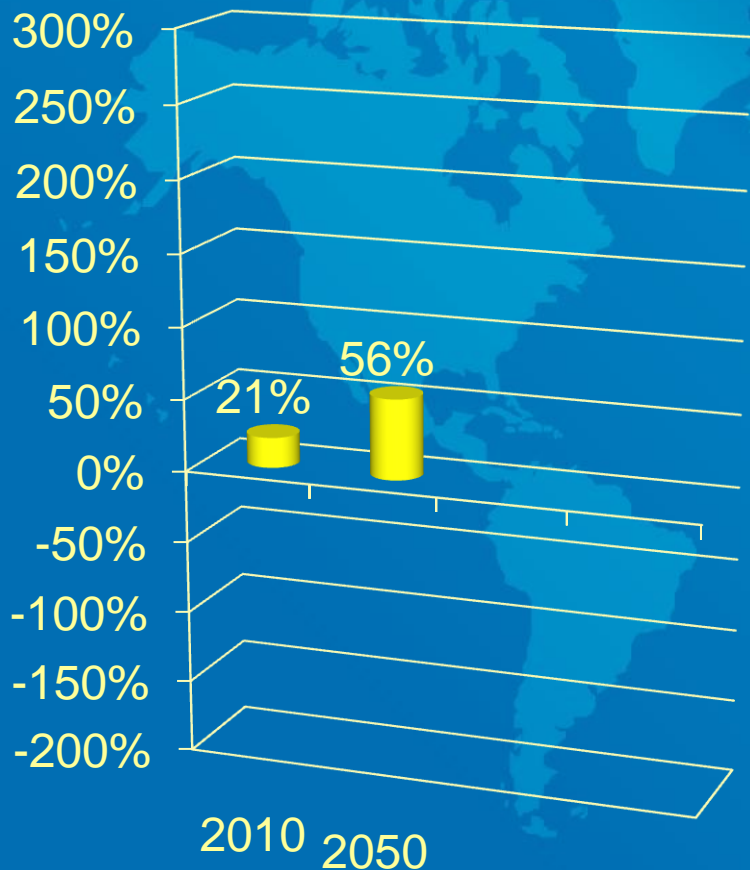
ZMIANA WYDATKÓW (%PKB): MODEL OECD 2010 - 2050

* Estimate following pension reform

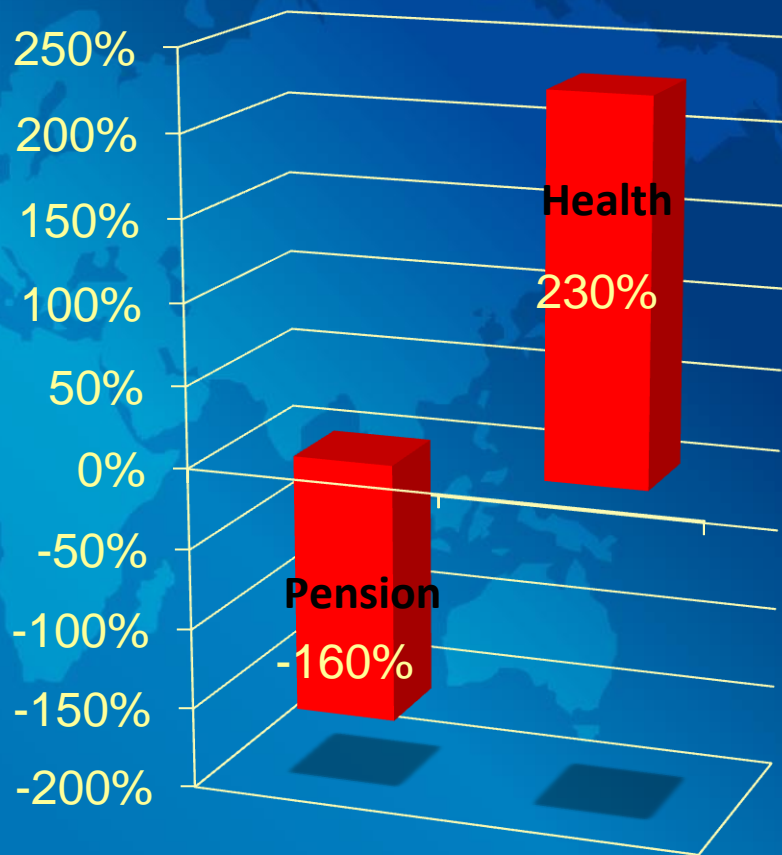
	Labour productivity growth	Inflation	Long-term interest rate	Old age dependency ratio		Change in spending as % of GDP between 2010-50	
	2010-25	2015-50	2017	2010	2050	Pension	Health
AUS	1.7	2.5	6.3	0.23	0.44	1.6	2.3
AUT	1.6	2.0	4.7	0.29	0.57	1.3	1.9
BEL	1.5	2.0	4.7	0.30	0.51	4.4	1.5
CAN	1.3	2.1	5.2	0.22	0.48	5.0	2.2
CZE	2.6	2.1	5.0	0.24	0.53	3.1	2.4
DNK	1.2	2.0	4.7	0.29	0.44	0.2	1.7
FIN	2.4	2.0	4.7	0.30	0.49	0.3	1.8
FRA	1.5	2.0	4.7	0.31	0.52	0.7	1.7
DEU	1.6	2.0	4.7	0.34	0.64	2.1	1.8
GRC	1.4	2.0	4.7	0.30	0.62	12.5 (4-6*)	2.0
HUN	2.1	2.1	5.5	0.26	0.48	1.9	1.8
ISL	1.2	2.0	7.0				2.1
IRE	1.5	2.1	4.7	0.19	0.45	5.5	2.3
ITA	1.4	2.0	4.8	0.35	0.68	0.7	1.9
JPN	1.8	2.1	3.3	0.40	0.88	0.6	2.5
KOR	2.8	2.0	7.0				3.0
LUX	1.7	2.0	4.7	0.23	0.37	13.5	1.9
MEX	1.2	3.2	6.9				2.7
NLD	1.6	2.0	4.7	0.26	0.48	3.8	1.9
NZL	1.4	2.1	5.7	0.22	0.42	4.0	2.3
NOR	2.4	2.1	4.7	0.26	0.44	8.0	1.6
POL	2.5	2.1	5.6	0.21	0.56	-1.6	2.3
PRT	1.3	2.0	4.7	0.29	0.64	1.4	2.4
SVK	3.2	2.9	4.7	0.19	0.52	2.8	2.8
ESP	1.3	2.0	4.7	0.27	0.65	6.6	2.3
SWE	1.8	2.0	4.7	0.32	0.45	-0.6	1.4
CHE	1.5	2.0	3.1	0.29	0.49	2.8	1.6
TUR	2.2	4.6	9.4				2.2
GBR	1.6	2.1	5.5	0.28	0.41	1.4	1.8
USA	1.7	2.0	5.2	0.22	0.39	1.6	1.6

PL: OLD-AGE DEPENDENCY VS. WYDATKI EMERYTALNE I ZDROWOTNE W LATACH 2010 - 2050

■ Old-age dependency ratio

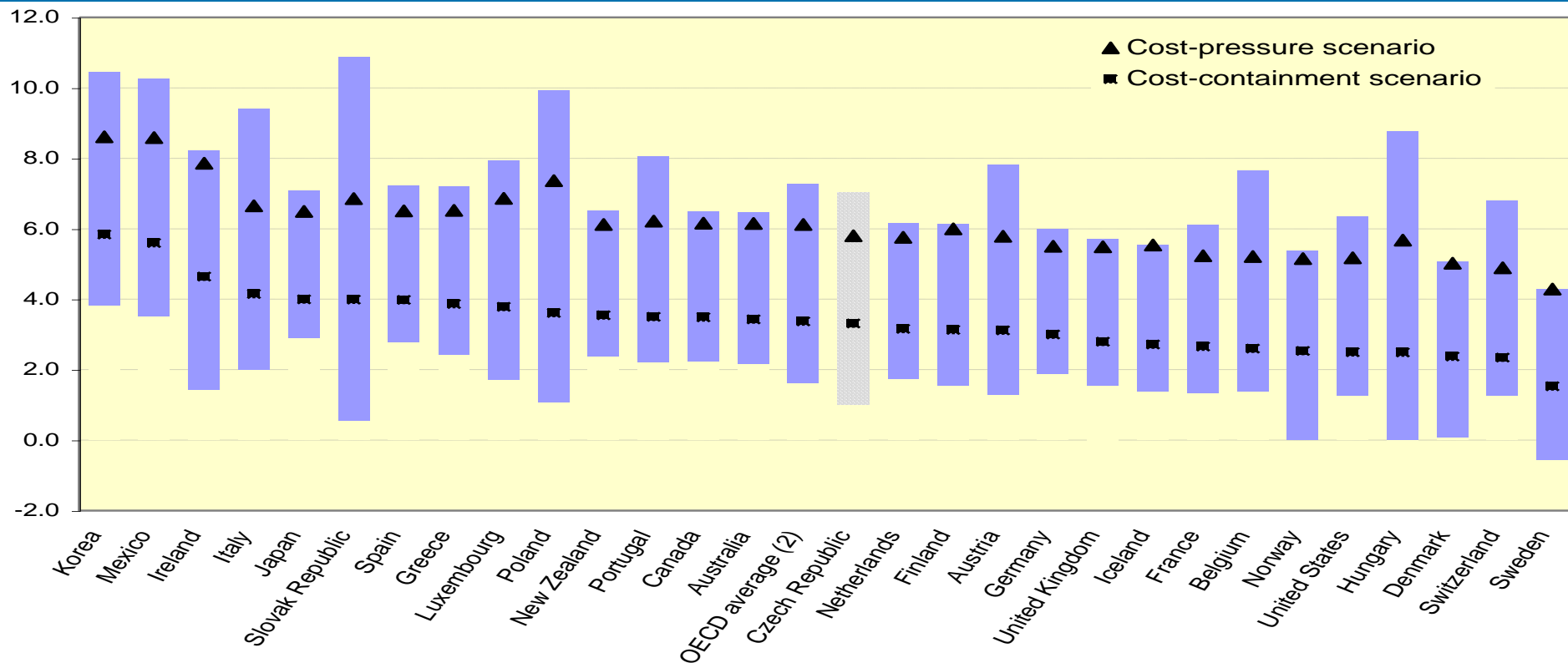

■ Change in spending as % of GDP between 2010-50

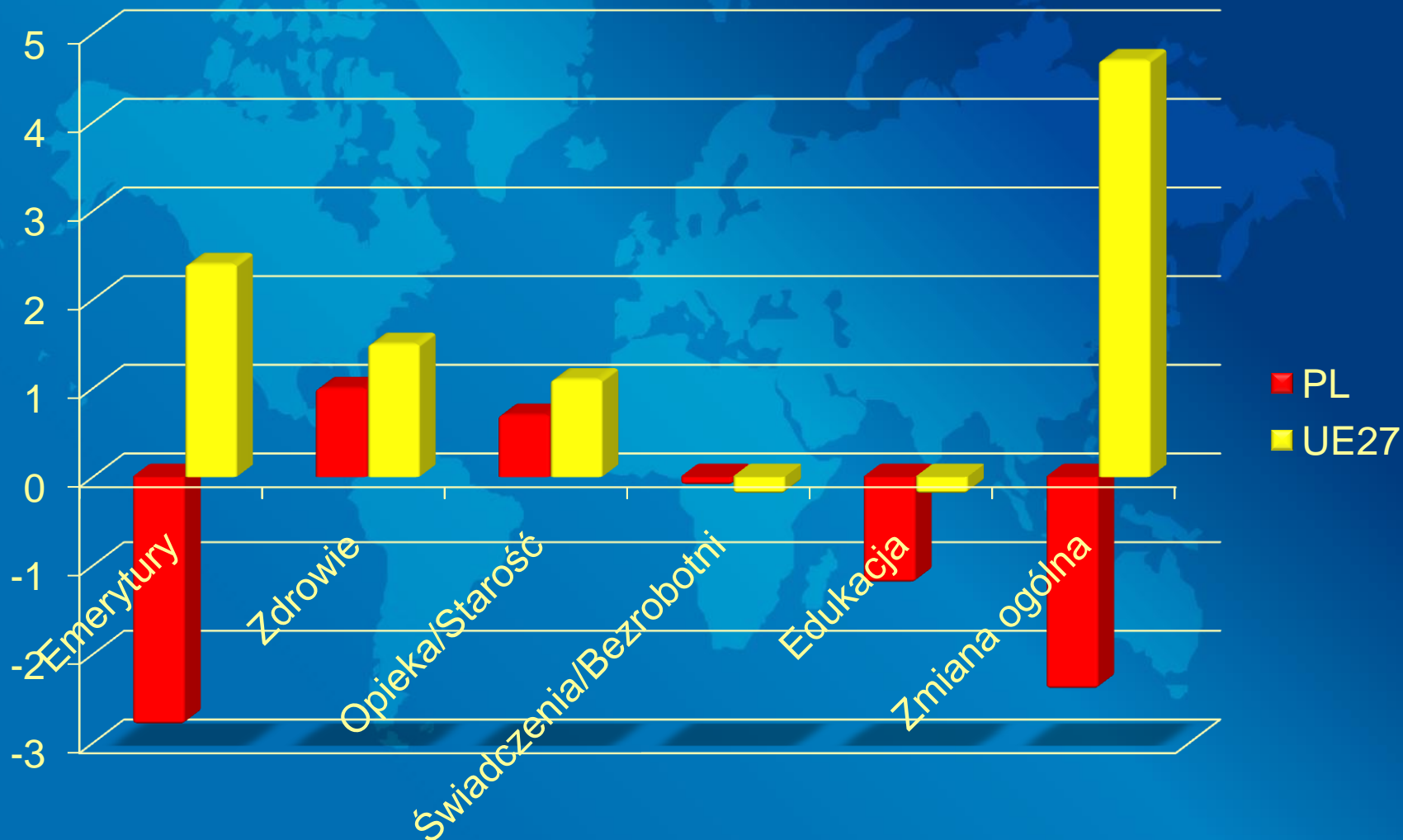
WYDATKI ZDROWOTNE (%PKB) JAKO WYNIK STARZENIA – WZROST PL PONIŻEJ ŚREDNIEJ OECD

Figure 1.2 Total increase in health and long-term care spending, 2005-2050 ¹
In percentage points of GDP

1. The vertical bars correspond to the range of the alternative scenarios, including sensitivity analysis. Countries are ranked by the increase of expenditures between 2005 and 2050 in the cost-containment scenario. Turkey was not included because it was not possible to calculate one of the scenarios.
2. Excluding Turkey.
Source : Secretariat calculations.

SKUTKI STARZENIA: SPADEK KOSZTÓW EMERYTALNYCH I EDUKACYJNYCH DAJE POZYTYWNY BILANS KOSZTÓW FISKALNYCH DLA PL NA TLE ŚREDNIEJ UE-27

A faint, light blue world map is centered in the background of the slide, showing the outlines of continents and oceans. The map is semi-transparent and serves as a decorative element behind the main text.

III. WARIANTY POLITYK NIWELUJĄCYCH EFEKTY „STARZENIA”

WARIANTY POLITYK NIWELUJĄCYCH EFEKTY STARZENIA

1. Fiskalne (wzrost podatków)
2. Społeczne (spadek poziomu świadczeń, podniesienie wieku emerytalnego)
3. Rynku Pracy (wzrost zatrudnialności kobiet, imigrantów)
4. Rodzinna (wzrost dzietności)
5. Aktywna Polityka Imigracyjna (imigracja zarobkowa)

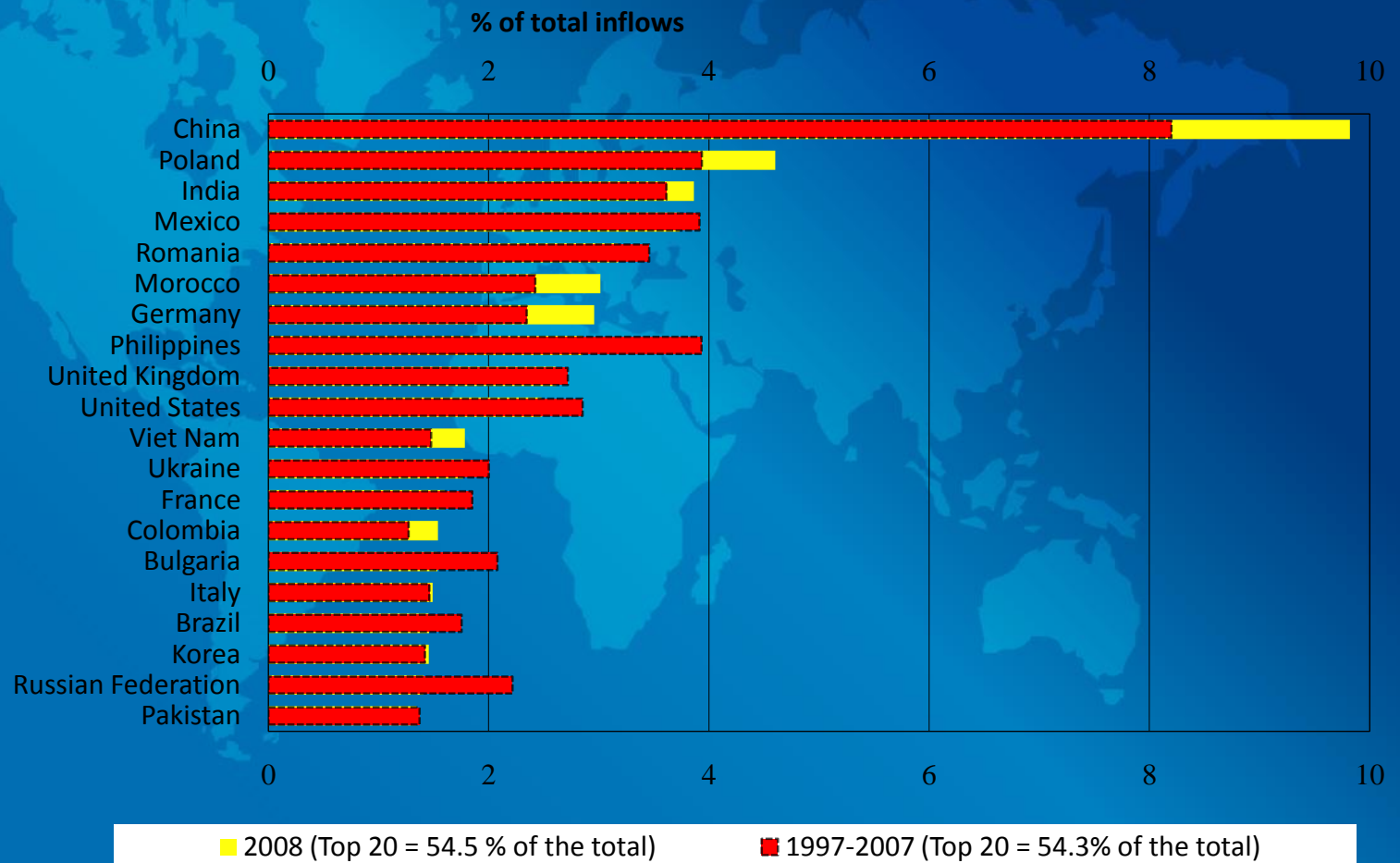
**IV. JEDEN Z WARIANTÓW:
MIGRACYJNA POLITYKA
ZAROBKOWA**

WPŁYW MIGRACJI NA RYNEK PRACY I FINANSE PUBLICZNE

- ✓ **Wpływ migracji na krajowy rynek pracy** - efekt wzrostu konkurencyjności dla miejscowych pracowników – głównie wśród pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz zapewnienie pracowników w sektorach, w których krajowi pracownicy z niskimi kwalifikacjami nie są zainteresowani podjęciem pracy.
- ✓ **Wpływ migracji na finanse publiczne i system zabezpieczeń społecznych** – pozytywny dla systemu emerytalnego w przypadku zatrudnienia pracowników o wysokich kwalifikacjach zawodowych oraz negatywny dla systemu emerytalnego i opieki społecznej w przypadku pracowników o niskich kwalifikacjach migrujących z rodzinami.

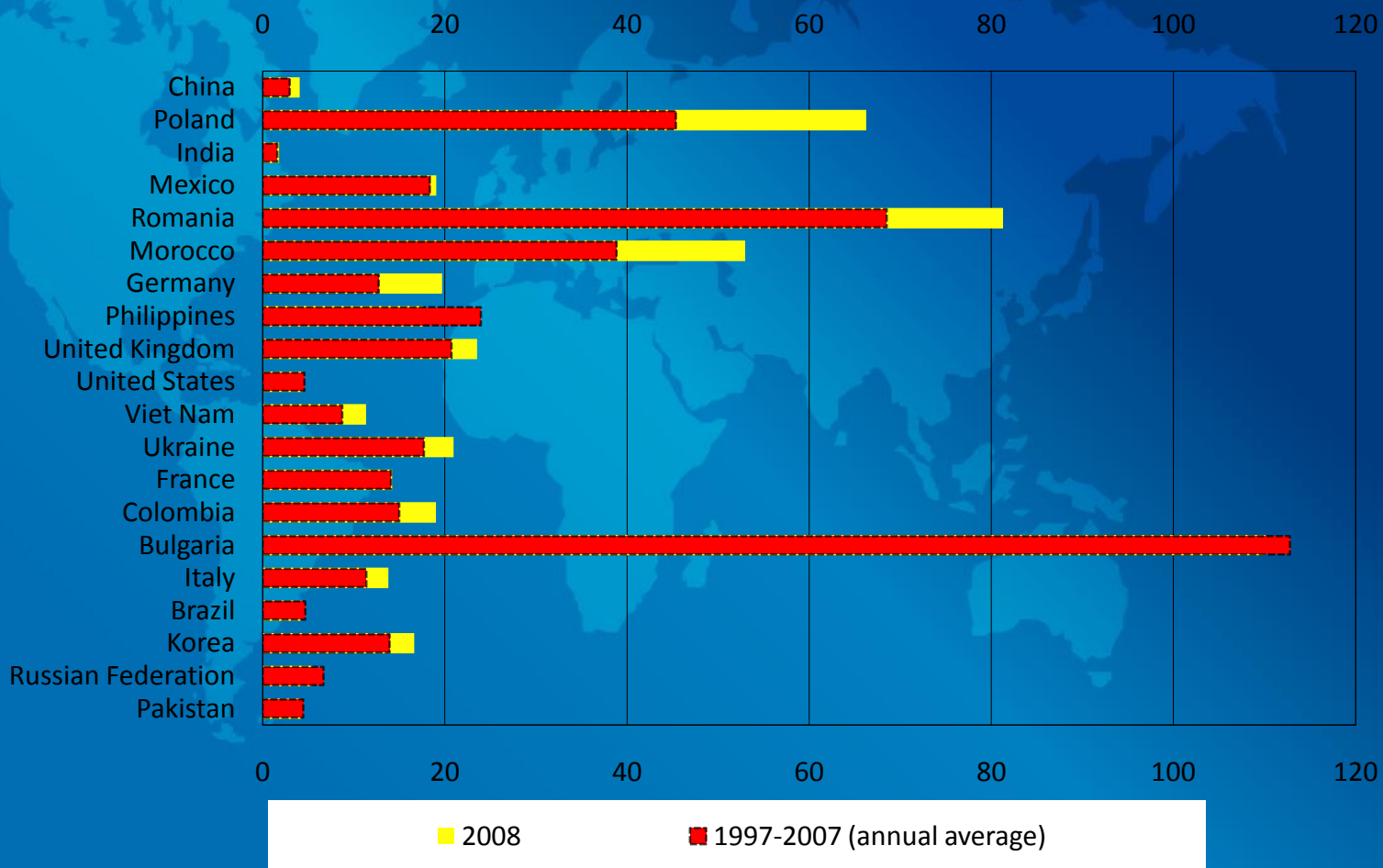
CHINY ODPOWIADAJĄ ZA 10% PRZEPŁYWÓW MIGRACYJNYCH POLSKA, INDIE I MEKSYK ZA MNIEJ NIŻ 5%

Top 20 origin countries of immigrants to the OECD, 1997-2008

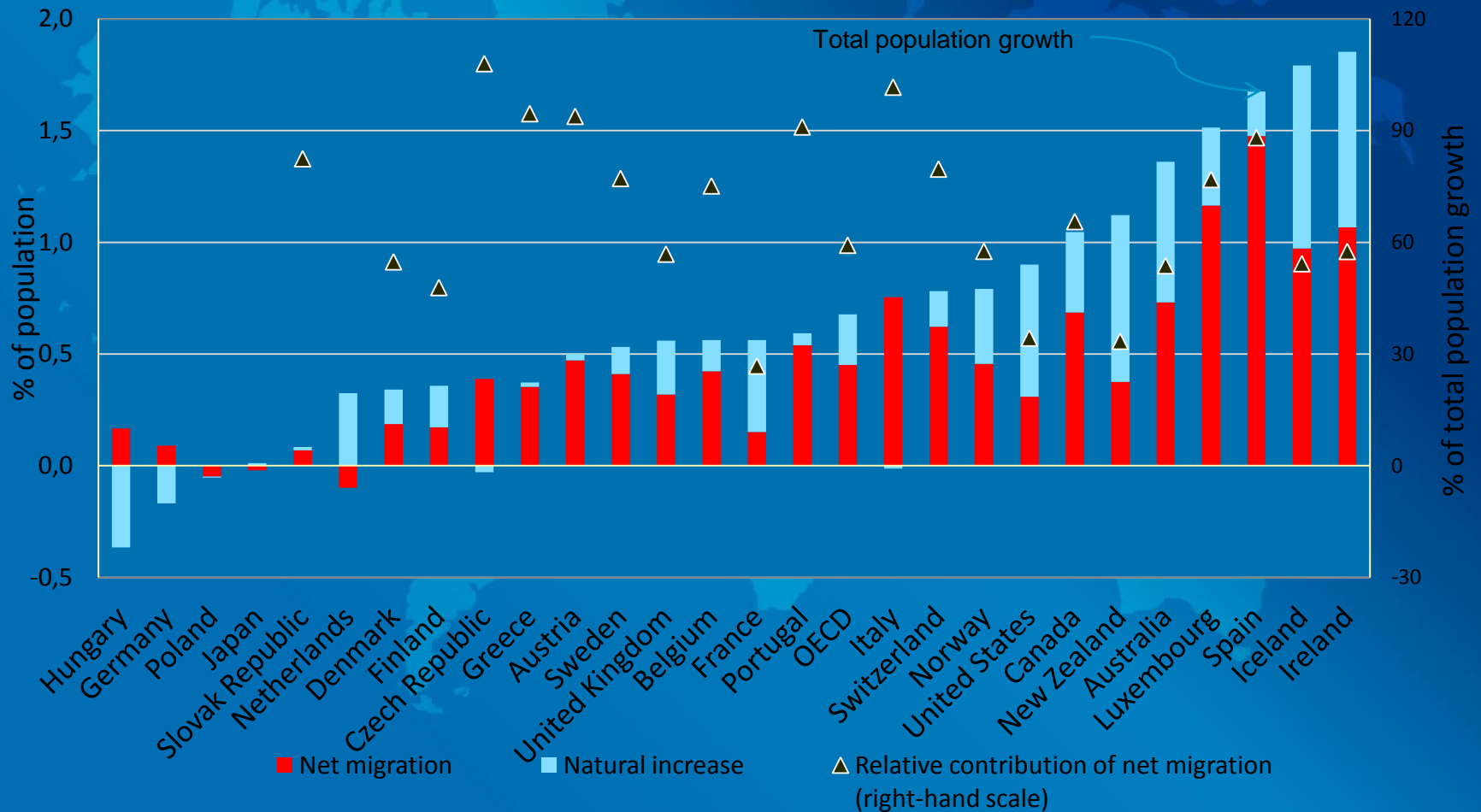
...ALE W STOSUNKU DO LICZBY LUDNOŚCI – NAJWIĘCEJ MIGRACJI JEST Z NOWYCH KRAJÓW UE

Inflows per 10 000 inhabitants in the origin country ¹

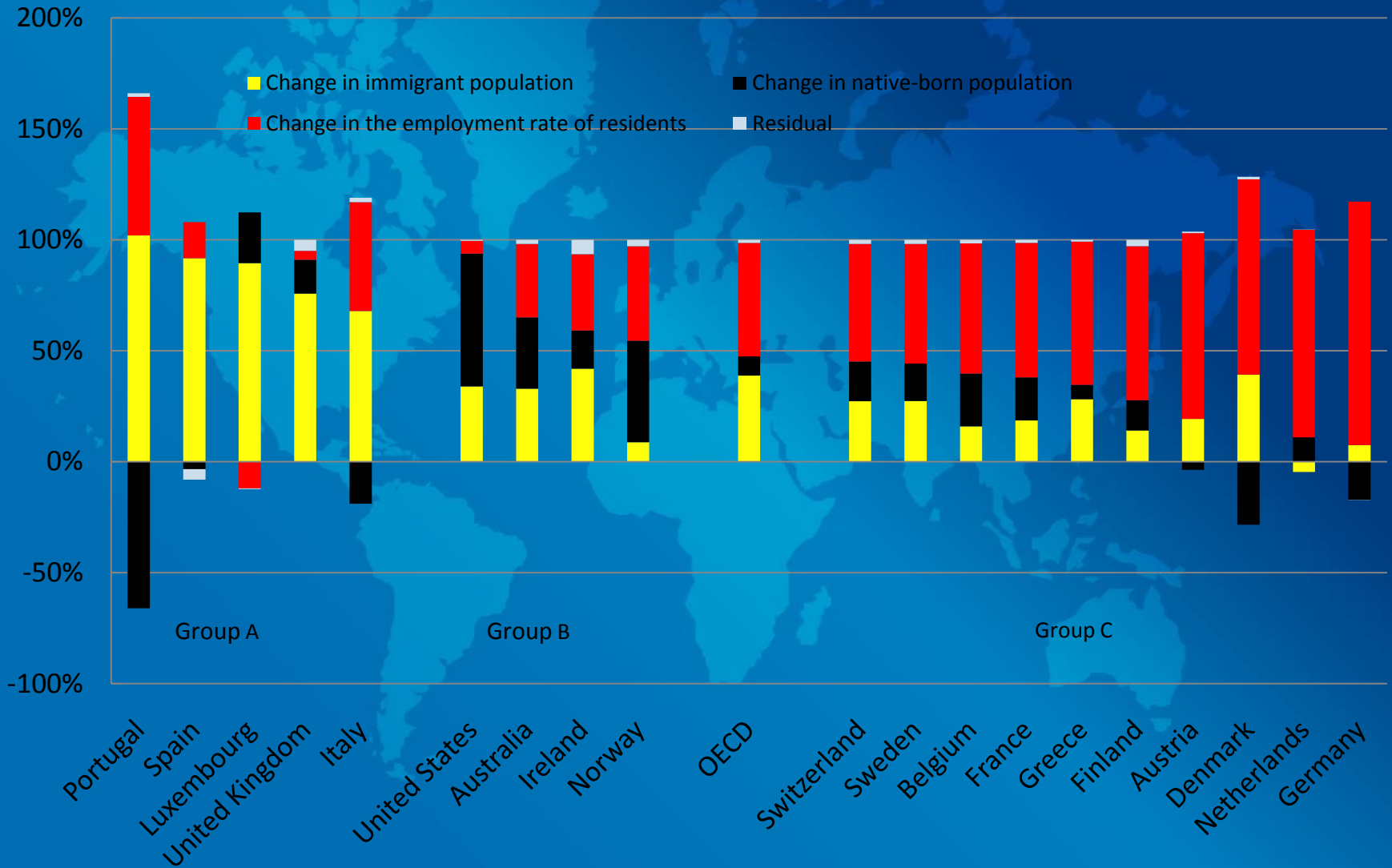

WPŁYW MIGRACJI NETTO (IMIGRACJA – EMIGRACJA) DO CAŁOŚCI WZROSTU POPULACJI W LATACH 2002 – 2006

Contribution of nature all increase and of net migration to average annual population growth, 2002-2006

DISTRIBUTION OF THE COMPONENTS OF CHANGE IN EMPLOYMENT, SELECTED OECD COUNTRIES, 2005-2008

**V. CZY POLITYKA MIGRACYJNA
(IMIGRACYJNA) STANIE SIĘ
WSPÓLNAJĄ POLITYKĄ UNIJNĄ**

IMIGRACYJNA POLITYKA ZAROBKOWA (ACTIVE MIGRATION POLICY)

Potrzeba 1,3 mln migrantów aby wyrównać niedobory siły roboczej w latach 2009-2050 (ok. 65-70 mln)

Aktywna polityka migracyjna powinna zapewnić równowagę aspektów ekonomicznych migracji z aspektami społecznymi, zwłaszcza humanitarnym i integracyjnym

Elementy tej Polityki:

- ✓ Aktywna rekrutacja emigrantów bezpośrednio w kraju pochodzenia
- ✓ Ukierunkowanie rekrutacji na niedobory siły roboczej
- ✓ Integracja społeczna

ROZWÓJ WSPÓLNEJ, UNIJNEJ POLITYKI MIGRACYJNEJ

1999 – włączenie polityki migracyjnej do polityki wspólnotowej

2004 – powstanie FRONTEX

2007 – Komunikat KE „w kierunku wspólnej polityki unijnej”
odnosi się do zniesienia granic wewnętrznych

2008 – określenie 10 zasad wspólnej polityki migracyjnej

2010 – Traktat Lizboński (kwoty imigrantów poza wspólną
polityką UE)

2010 – prace nad dyrektywą i Kodeksem Migracyjnym

PODSUMOWANIE

Wobec negatywnych skutków starzenia się Europy:

- powinny być stosowane różne polityki, w tym polityka imigracyjna
- OECD rekomenduje aby w pierwszym rzędzie dążyć do wykorzystania wewnętrznych zasobów siły roboczej poprzez wzrost zatrudnienia na rynku pracy
- polityka migracyjna powinna uzupełniać polityki rynku pracy aby:
  - zwiększyć długookresową konkurencyjność gospodarczą
  - zmienić percepcję nt. migracji i imigracji, a tym samym otwartość na rozszerzenie UE

PODSUMOWANIE – JAKA POLITYKA IMIGRACYJNA?

Wspólna polityka imigracyjna powinna być „inteligentna” i prowadzić do ograniczania nielegalnej imigracji wraz ze zwiększaniem legalnej imigracji zarobkowej:

- ✓ dobrze adresowanej do potrzeb rynku pracy (pracownicy o wyższych kwalifikacjach, odpowiadająca na niedobory na rynku pracy, mniej procykliczną)
- ✓ łącząca politykę imigracyjną z polityką integracji społecznej

PODSUMOWANIE - ROLA POLSKI

Polski głos w tej debacie jest pożądanym ponieważ:

- ✓ PL wykazuje relatywnie małe zainteresowanie imigracją ze względu na znikomą skalę tego zjawiska
- ✓ PL po reformie emerytalnej w 1999r jest liderem długookresowej stabilności finansów publicznych, a efekty procykliczne wynikające z imigracji nie występują
- ✓ PL ma relatywnie niski poziom zatrudnienia i powinna akceptować rekomendacje OECD zwracające uwagę na wykorzystanie w pierwszej kolejności wewnętrznych zasobów siły roboczej
- ✓ PL powinna popierać dążenie do wypracowania wspólnej „inteligentnej” polityki migracyjnej, choć nie może ona być panaceum na emigrację zarobkową Polaków
- ✓ PL będąc promotorem polityki wschodniej, jest zainteresowana „inteligentną” polityką imigracyjną